

LBRIS

We know
books

CATHERINE CUENCA

La jeune fille et le chat

BÉATRICE
și motanul roșcat

Ediție bilingvă

Traducere din limba franceză
de Diana Morărașu

forteen | 2023

1
Miron

Comté du Dauphiné, juin 1348

La soupe de pois était si épaisse que les dés de lard ajoutés par tante Pelonne au moment de servir les écuelles s'étaient incrustés à la surface. Béatrice les considéra d'un regard dégoûté. Elle n'avait jamais aimé le lard, mais celui-ci lui paraissait particulièrement répugnant. Blancs et luisants, ces bouts de gras lui faisaient penser aux gros vers qui grouillent sur les cadavres des animaux morts, à la belle saison. Hors de question qu'elle avale ça. Mais oncle Roland ne manquerait pas de l'envoyer au lit le ventre vide si elle se montrait difficile. La faim la torturerait toute la nuit !

Béatrice plonge sa cuiller dans la soupe et commença à manger, tout en repoussant les morceaux de lard au bord de l'écuelle. Autour de la table, les convives étaient trop occupés à se remplir la panse pour remarquer son manège. Oncle Roland engloutissait des tranches de pain trempées dans la soupe avec de gros claquements de langue ; Mayeul, le fils aîné, était moins vorace mais non moins bruyant ; Pépin et Charles, les plus jeunes, rapides mais sales, le menton au ras de leurs écuelles. Tante Pelonne essayait consciencieusement le filet de soupe qui coulait sur son menton. Jesseline, l'épouse de Mayeul, picorait avec la vivacité d'un oiseau, les yeux rivés sur le couffin pendu au plafond où se balançait le petit Martin, leur bébé de trois mois. L'enfant ne tarderait pas à se manifester pour la tétée.

1
Miron

Comitatul Dauphiné, iunie 1348

Supa de mazăre era atât de groasă, încât cuburile de slănină adăugate de mătușa Pelonne în castroane, în momentul servirii, rămăseseră la suprafață. Béatrice le aruncă o privire scârbită. Nu îi plăcuse niciodată slănină, dar asta i se părea mai grețoasă ca oricând. Bucățelele albe și lucioase de grăsime o duceau cu gândul la viermii mari care fojgăiesc pe leșurile animalelor în miezul verii. Nici vorbă să înghită așa ceva! Dar dacă făcea mofturi, știa că unchiul Roland nu va pregeta să o trimită la culcare cu burta goală. Și foamea avea s-o chinuie toată noaptea!

Béatrice vârî lingura în supă și începu să mănânce, împingând la marginea farfuriei bucățile de slănină. Mesenii din jur erau prea ocupați să-și umple burdihanul ca să bage în seamă mica ei stratagemă. Unchiul Roland înghitea bucăți mari de pâine muiate în supă plescăind zgomotos din limbă; Mayeul, fiul cel mare, era mai puțin lacom, dar nu mai puțin zgomotos; Pépin și Charles, cei mai mici, erau rapizi, dar murdari, fiind amândoi cu bărbiile în buza castroanelor. Mătușa Pelonne își ștergea conștiințioasă firul de supă care i se scurgea pe bărbie. Jesseline, soția lui Mayeul, ciugulea cu vioiciunea unei vrăbiuțe, cu ochii lipiți de leagănul atârnat de tavan în care se afla micul Martin, bebelușul lor de trei luni. În scurtă vreme, pruncul va cere să fie alăptat.

LIBRIS | We know books

La journée avait été épuisante, comme l'avait été celle de la veille, comme le serait celle du lendemain. Béatrice en connaissait le programme par cœur : levée à l'aube, elle s'occuperait du ménage pendant que la famille partait faire les foins. Elle laverait la vaisselle et préparerait la soupe du soir tout en surveillant Martin qui dormait dans son couffin suspendu, hors de portée des animaux de la ferme. Après avoir balayé le sol en terre battue, rassemblé du pain, du fromage frais et deux jarres de vin dans un panier, elle partirait pour le Grand Pré. Une demi-heure à suer et souffler sous le chaud soleil d'été, le couffin du bébé dans un bras, le panier de victuailles dans l'autre, un sac contenant son nécessaire à couture en bandoulière. Puis elle s'installerait avec la famille à l'ombre de la haie de charmes, au bord du pré, pour dîner*. Jesseline allaiterait son enfant, et tout le monde s'accorderait une petite sieste avant de reprendre la fenaison. Roland et Mayeul couperaient la luzerne à grands coups de faux, les autres retourneraient l'herbe fauchée la veille pour la faire sécher. Pendant ce temps, Béatrice reprendrait des vêtements, un œil sur le bébé, en attendant l'heure de la nouvelle tétée. Et le retour à la ferme, pour une nouvelle soirée déjà tendue vers le lendemain.

Après avoir fané le Grand Pré, il faudrait engranger le foin des deux autres lopins de terre appartenant à la famille, à la lisière de la forêt. Les dernières bottes rentrées, l'herbe du Grand Pré serait complètement sèche, prête à être gerbée et rapportée à la ferme à son tour. Béatrice eut le vertige en songeant à toutes les soupes de pois au lard qu'elle devrait encore ingurgiter.

— Ça se rafraîchit, grogna Roland, le nez dans l'écuelle qu'il nettoyait avec un morceau de pain.

Aussitôt, sa femme se leva pour raviver le feu dans l'âtre. Elle avait déjà placé deux chandelles sur la table. La nuit et la température tombaient vite dans ce coin de campagne, même à l'époque de la Saint-Jean.

En s'approchant du tas de bois, Pelonne trébucha et se rattrapa au manteau de la cheminée en jurant.

— Vaurien de chat !

* Au Moyen Âge, on dîne à midi et on soupe le soir.

Ziua fusese epuizantă, cum fusese și cea de ieri, cum avea să fie și cea de mâine. Béatrice știa programul pe de rost: se va trezi în zori și se va ocupa de curățenie, în timp ce familia va pleca la cosit. Va spăla vasele, va pregăti supa pentru cină, supraveghindu-l pe Martin, care dormea în leagănul suspendat, ca să nu ajungă la el animalele de la fermă. După ce va fi măturat podeaua din pământ bătătorit, va pune într-un coș pâine, brânză proaspătă și două ulcioare de vin și va pleca la Grand Pré. O jumătate de ceas de găfâială și transpirație sub soarele fierbinte de vară, cu coșul bebelușului într-o mână, cu panerul cu mâncare în cealaltă, bașca tașca ei cu cele trebuincioase pentru cusut în bandulieră. Apoi se va așeza cu familia la umbra tufelor de carpen, la marginea pajiștii, pentru masă*. Jesseline își va alăpta pruncul și toată lumea se va bucura de o mică siestă înainte de a se apuca din nou de cosit. Roland și Mayeul vor tăia lucerna cu lovituri ample de coasă, iar ceilalți vor întoarce iarba cosită în ajun pentru a o usca. În acest răstimp, Béatrice va cârpi hainele, cu un ochi la bebeluș, așteptând ora următoarei alăptări. Apoi se vor întoarce la fermă, unde îi aștepta încă o seară care prevestea deja ziua de mâine.

După ce Grand Pré va fi gata cosită, vor trebui să strângă fânul de pe alte două parcele de pământ aflate la liziera pădurii și care aparțineau familiei. După ce și ultimele baloturi vor fi fost întoarse, iarba de pe Grand Pré va fi bine uscată, gata să fie prinsă în snopi și adusă și ea la fermă.

Pe Béatrice o cuprinse amețea când se gândi câte supe de mazăre va trebui să mai înghită.

— Se răcește, mormăi Roland, cu nasul în strachina pe care o ștergea cu un colț de pâine.

Soția lui se ridică tot atunci ca să ațâțe focul din vatră. Pusese deja două lumânări pe masă. Noaptea și și frigul se lăsau repede în acest colț de lume, chiar și în ziua de Sânziene.

Când dădu să se apropie de grămada de bușteni, Pelonne se împiedică și se prinse de polița căminului, suduind.

— Drac împielit de mătă!

* În Evul Mediu la prânz se lua cina, iar seara se mânca supă.

Un jeune félin jaillit de ses jupes. Son pelage roux flamboyait dans la lumière des flammes et ses yeux verts semblèrent s'embraser. *Coquin de Miron*, songea Béatrice en souriant. Pelonne, elle, n'avait pas envie de plaisanter. Saisissant le tisonnier, elle fit de grands moulinets pour chasser l'intrus.

— Tu n'as rien à faire ici, fainéant ! Les souris courent dans le fenil !

Les oreilles aplaties, le chat fila ventre à terre dans la cour. Béatrice profita de la diversion pour s'emparer des dés de lard et les enfouir dans son mouchoir.

Pelonne se précipita pour fermer la porte derrière l'animal.

— Bonsoir, ma bonne dame, lui lança une voix chaleureuse, un peu éraillée. Auriez-vous une écuelle de soupe et une paillasse pour un voyageur fatigué ?

Une silhouette se dessina dans l'encadrement, noire sur le crépuscule pourpre. C'était un homme vêtu d'une longue robe de bure à capuchon, nouée à la taille par une ceinture en cuir, et chaussé d'épaisses sandales blanchies par la poussière. Il portait un baluchon de toile et un bâton de marche en bois. Une fine barbe noire adoucissait les angles de son visage buriné dans lequel ses yeux bleus brillaient d'un éclat étrange. *Comme ceux de Miron*, songea Béatrice.

— Je suis frère Philippe, reprit-il. J'appartiens à l'abbaye de Saint-Antoine, et je reviens tout juste d'un pèlerinage à Jérusalem.

— Entrez donc, mon frère ! s'écria Pelonne. Faites-nous l'honneur de partager notre souper.

— Venez à mes côtés, lui proposa Roland. Béatrice, sers donc un bol de soupe à notre invité.

— Je vous remercie de m'accueillir sous votre toit pour cette nuit, dit le moine en s'asseyant près du chef de famille.

Il sourit à Béatrice quand elle déposa devant lui une écuelle remplie avec le reste de soupe et de lardons.

— J'ai demandé asile à l'abbaye de Bonnevaux, mais les moines refusent désormais d'accueillir les voyageurs, quels qu'ils soient. La peur de la peste est trop grande !

— La peste ? s'écria Roland.

Un puiandru de pisică țâșni dintre fustele ei. Blana roșcată strălucea în lumina flăcărilor, iar ochii lui verzi licăreau ca doi tăciuni. „Neastâmpăratul de Miron“, își spuse Béatrice, zâmbind. Dar lui Pelonne nu-i ardea de glumă. Înșfăcând vătraul, începu să-l învârtă amenințător ca să alunge intrusul.

— N-ai ce căuta aici, leneșule! E plin hambarul de șoareci!

Cu urechile lăsate, motanul se retrase târâș în curte. Béatrice profita de agitație și adună în batistă bucățelele de slănină de pe marginea farfuriei.

Pelonne se repezit să închidă ușa în urma animalului.

— Bună seara, Jupâneasă, răsună o voce călduroasă, puțin răgușită. Ai cumva o lingură de supă și o mână de paie pentru un călător ostenit?

În amurgul purpuriu, o siluetă neagră se contura în cadrul ușii. Era un bărbat îmbrăcat într-o robă lungă de pănură, cu acoperământ pentru cap, încins la mijloc cu o cingătoare de piele și încălțat cu sandale zdravene, albite de praf. Avea o boccea din pânză și un baston de lemn. O barbă neagră, fină, îi îndulcea întrucâtva trăsăturile colțuroase; în ochii bărbatului licărea o strălucire stranie. „Ca în ochii lui Miron“, se gândi Béatrice.

— Eu sunt fratele Philippe, reluă el. Țin de abația Sfântului Anton și tocmai m-am întors din pelerinaj, de la Ierusalim.

— Intră, frate, intră! exclamă Pelonne. Fă-ne cinstea de a te așeza la masa noastră!

— Hai, frate, vino să stai lângă mine, îl pofti Roland. Béatrice, servește-i oaspetelui nostru un castron de supă.

— Vă mulțumesc că-mi îngăduiți să-mi petrec noaptea sub acoperișul vostru, spuse călugărul, așezându-se lângă capul familiei.

Îi zâmbi lui Béatrice când fetița îi puse dinainte un castron mare, umplut cu restul de supă și bucăți de slănină.

— Am cerut azil la abația din Bonnevaux, dar călugării de acolo refuză să deschidă poarta călătorilor, indiferent cine vor fi fiind ei. Teama de ciumă e prea mare!

— Ciumă? strigă Roland.

— Vous vivez dans l'ignorance du fléau, et c'est bien naturel. Votre ferme est très isolée. Et puis, j'ai remarqué, en arrivant, un chat qui guettait près de votre grange et un autre qui sortait de votre maison...

— Nous les tolérons uniquement parce qu'ils font fuir les rats, intervint Roland.

C'est le moins qu'il puisse dire, pensa Béatrice. À la ferme, comme ailleurs, personne n'aimait les chats. On les disait peu dignes de confiance, mauvais, voire carrément maléfiques. Ils n'avaient pas de nom. Personne ne leur donnait à manger, ne leur prodiguait des soins. Quant à leur parler... On ne s'adressait à eux que pour les rabrouer, les chasser de la maison ou leur reprocher leur fainéantise, comme tante Pelonne un peu plus tôt. Non, personne n'appréciait ces bêtes-là. À part Béatrice.

— Vous n'avez qu'un mot à dire, mon frère, poursuivit Roland, et nous nous en débarrasserons.

— Oh ! non ! Ce serait une erreur. Grâce à eux, vous vous évitez bien des ennuis ! Voyez-vous...

— La peste, mon frère, l'interrompt Pelonne, anxieuse. Elle rôde donc par ici ?

Frère Philippe termina sa soupe, sauça l'écuelle avec un bout de pain et s'essuya la bouche et les mains sur le linge propre que la fermière avait posé près de lui.

— Je suis rentré de Terre sainte par l'Italie, expliquait-il. Une fois les montagnes franchies, j'ai trouvé le Dauphiné en proie au chaos. Des villages désertés, des morts si nombreux qu'on ne pouvait plus les compter ni même tous les enterrer. Les gens sont pris de fièvre, ils tremblent, leur peau est couverte de taches noires. Ils meurent en quelques jours, parfois en quelques heures !

Pépin et Charles lâchèrent des exclamations horrifiées. Jesseline et Pelonne se signèrent vivement. Roland et Mayeul se regardèrent. L'inquiétude assombrissait leurs traits déjà plombés par la fatigue.

— D'où vient ce terrible mal, mon frère ? demanda le fermier.

— D'après ce qu'on m'a dit, la peste est apparue en Provence il y a six lunes. Depuis, elle ne cesse de se répandre. Pour certains, c'est la conjonction des trois grands corps célestes que sont Saturne,

Fratele Philippe îi aruncă o privire uimită, apoi zâmbi iar.

— Voi trăiți aici fără să știți prea multe despre molimă, și e firesc să fie așa. Ferma voastră este foarte izolată. Când am ajuns aici, am văzut o pisică pe lângă hambar și o alta ieșind din casă...

— Le tolerăm numai pentru că pun pe fugă șobolanii, interveni Roland.

„Altceva n-a găsit de zis“, se gândi Béatrice. La fermă, la fel ca în orice alt loc de prin părțile acelea, nimănui nu-i plăceau pisicile. Se spunea că nu sunt de încredere, sunt rele, ba chiar de-a dreptul malefice. Nu aveau nume. Nimeni nu le dădea să mănânce, nu avea grijă de ele, darămite să le mai adreseze o vorbă... Nu aveau parte decât de sudălmii, erau alungate din casă sau dojenite pentru trândăvia lor, cum făcuse tanti Pelonne adineauri. Nu, nimeni nu le îndrăgea. În afară de Béatrice.

— Trebuie doar să spui, frate, zise Roland, și scăpăm de ele.

— Ah, nu! Ar fi o mare greșeală! Vă feresc de multe necazuri. Vedeți voi...

— Ciuma, frate, îl întrerupse Pelonne îngrijorată. Dă târcoale prin ținut, zici?

Fratele Philippe își termină supa, curăță blidul cu un dumaticat de pâine și apoi se șterse la gură și pe mâini cu ștergarul curat pe care stăpâna casei i-l pusese alături.

— M-am întors din Țara Sfântă prin Italia, începu el. După ce am trecut munții, am găsit ținutul Dauphiné în haos. Sate pustii și atât de mulți morți, încât nici nu mai puteau fi numărați, darămite îngropați. Oamenii sunt cuprinși de febră, tremură, tot corpul le este acoperit de pete negre. Și mor în câteva zile, uneori chiar ore!

Pépin și Charles scoaseră la unison strigăte de groază. Jesseline și Pelonne prinseră să-și facă semnul crucii cu multă râvnă. Roland și Mayeul se uitară unul la altul. Îngrijorarea le întuneca trăsăturile deja marcate de oboseală.

— Și de unde vine boala asta cumplită, părinte? întrebă țaranul.

— Din câte mi s-a spus, ciuma ar fi apărut în Provence acum șase luni. Și de atunci se răspândește neîncetat. După unii, de vină pentru molimă ar fi conjuncția a trei corpuri cerești mari – Saturn,

— Vous vivez dans l'ignorance du fléau, et c'est bien naturel. Votre ferme est très isolée. Et puis, j'ai remarqué, en arrivant, un chat qui guettait près de votre grange et un autre qui sortait de votre maison...

— Nous les tolérons uniquement parce qu'ils font fuir les rats, intervint Roland.

C'est le moins qu'il puisse dire, pensa Béatrice. À la ferme, comme ailleurs, personne n'aimait les chats. On les disait peu dignes de confiance, mauvais, voire carrément maléfiques. Ils n'avaient pas de nom. Personne ne leur donnait à manger, ne leur prodiguait des soins. Quant à leur parler... On ne s'adressait à eux que pour les rabrouer, les chasser de la maison ou leur reprocher leur fainéantise, comme tante Pelonne un peu plus tôt. Non, personne n'appréciait ces bêtes-là. À part Béatrice.

— Vous n'avez qu'un mot à dire, mon frère, poursuivit Roland, et nous nous en débarrasserons.

— Oh ! non ! Ce serait une erreur. Grâce à eux, vous vous évitez bien des ennuis ! Voyez-vous...

— La peste, mon frère, l'interrompit Pelonne, anxieuse. Elle rôde donc par ici ?

Frère Philippe termina sa soupe, sauça l'écuelle avec un bout de pain et s'essuya la bouche et les mains sur le linge propre que la fermière avait posé près de lui.

— Je suis rentré de Terre sainte par l'Italie, expliquait-il. Une fois les montagnes franchies, j'ai trouvé le Dauphiné en proie au chaos. Des villages désertés, des morts si nombreux qu'on ne pouvait plus les compter ni même tous les enterrer. Les gens sont pris de fièvre, ils tremblent, leur peau est couverte de taches noires. Ils meurent en quelques jours, parfois en quelques heures !

Pépin et Charles lâchèrent des exclamations horrifiées. Jesseline et Pelonne se signèrent vivement. Roland et Mayeul se regardèrent. L'inquiétude assombrissait leurs traits déjà plombés par la fatigue.

— D'où vient ce terrible mal, mon frère ? demanda le fermier.

— D'après ce qu'on m'a dit, la peste est apparue en Provence il y a six lunes. Depuis, elle ne cesse de se répandre. Pour certains, c'est la conjonction des trois grands corps célestes que sont Saturne,

Fratele Philippe îi aruncă o privire uimită, apoi zâmbi iar.

— Voi trăiți aici fără să știți prea multe despre molimă, și e firesc să fie așa. Ferma voastră este foarte izolată. Când am ajuns aici, am văzut o pisică pe lângă hambar și o alta ieșind din casă...

— Le tolerăm numai pentru că pun pe fugă șobolanii, interveni Roland.

„Altceva n-a găsit de zis“, se gândi Béatrice. La fermă, la fel ca în orice alt loc de prin părțile acelea, nimănui nu-i plăceau pisicile. Se spunea că nu sunt de încredere, sunt rele, ba chiar de-a dreptul malefice. Nu aveau nume. Nimeni nu le dădea să mănânce, nu avea grijă de ele, darămite să le mai adreseze o vorbă... Nu aveau parte decât de sudălmi, erau alungate din casă sau dojenite pentru trândăvia lor, cum făcuse tanti Pelonne adineauri. Nu, nimeni nu le îndrăgea. În afară de Béatrice.

— Trebuie doar să spui, frate, zise Roland, și scăpăm de ele.

— Ah, nu! Ar fi o mare greșeală! Vă feresc de multe neazuri. Vedeți voi...

— Ciuma, frate, îl întrerupse Pelonne îngrijorată. Dă târcoale prin ținut, zici?

Fratele Philippe își termină supa, curăță blidul cu un dumaticat de pâine și apoi se șterse la gură și pe mâini cu ștergarul curat pe care stăpâna casei i-l pusese alături.

— M-am întors din Țara Sfântă prin Italia, începu el. După ce am trecut munții, am găsit ținutul Dauphiné în haos. Sate pustii și atât de mulți morți, încât nici nu mai puteau fi numărați, darămite îngropați. Oamenii sunt cuprinși de febră, tremură, tot corpul le este acoperit de pete negre. Și mor în câteva zile, uneori chiar ore!

Pépin și Charles scoaseră la unison strigăte de groază. Jesseline și Pelonne prinseră să-și facă semnul crucii cu multă râvnă. Roland și Mayeul se uitară unul la altul. Îngrijorarea le întuneca trăsăturile deja marcate de oboseală.

— Și de unde vine boala asta cumplită, părinte? întrebă țaranul.

— Din câte mi s-a spus, ciuma ar fi apărut în Provence acum șase luni. Și de atunci se răspândește neîncetat. După unii, de vină pentru molimă ar fi conjuncția a trei corpuri cerești mari – Saturn,

Jupiter et Mars qui cause ce fléau. Sous la pression de ces astres annonciateurs d'événements épouvantables, la terre relâche des miasmes mortels pour l'homme. Pour ma part, je pense que c'est le Tout-Puissant qui nous envoie ce mal afin de nous éprouver. À l'hôpital de Saint-Antoine, nous autres moines avons fait le vœu de soigner les pestiférés. Si Dieu veut, je serai rentré demain à l'abbaye pour aider mes frères dans leur lourde tâche.

— Le Seigneur vous préserve, mon frère, murmura Pelonne en se signant une nouvelle fois.

Des fléaux, Béatrice en avait connu dans sa courte vie. La variole, responsable de la mort de sa mère et de trois petites sœurs en bas âge. La gale, qui avait défigurés son frère aîné. La maladie était le fardeau des humains, imparfaits, pécheurs, qui n'en finissaient pas d'expier le péché originel. Mais la peste semblait pire que tout.

Elle pensa à son père, maître bottier, à ses deux frères et à sa belle-sœur qui vivaient en ville, à plusieurs lieues* du Ginet. Ils n'étaient sûrement pas à l'abri comme elle. Si la peste avait atteint le bourg, sauraient-ils comment s'en protéger ? Elle avait envie de questionner le moine, mais les enfants de la famille ne prenaient jamais la parole sans y être invités.

Voyant Pépin et Charles sommeiller sur la table, frère Philippe proposa de se retirer pour la nuit. À Pelonne qui voulait que Mayeul et Jesseline lui cèdent leur lit, il répondit par un geste de refus.

— Ne changez rien pour moi, je vais m'installer devant la cheminée.

Après avoir prié avec la famille – la Vierge Marie, pour sa miséricorde, mais aussi saint Roch, le grand protecteur contre les épidémies – frère Philippe déroula un tapis qu'il plaça à même le sol. Pelonne appela Béatrice et lui remit une peau de mouton.

— Donne-la au frère, ordonna-t-elle. Les nuits sont froides dans notre contrée !

Le moine accueillit la jeune fille et son présent avec un sourire.

— Tu me sembles bien petite pour servir, fit-il remarquer. Quel âge as-tu ?

* Au Moyen Âge, une lieue vaut 10 000 pieds, soit un peu plus de 3 km.

Jupiter și Marte. Sub presiunea acestor astre prevestitoare de evenimente îngrozitoare, pământul eliberează miasme mortale pentru om. Cât despre mine, eu mai curând cred că Atotputernicul ne-a trimis acest rău ca să ne pună la-ncercare. Călugării de la spitalul Sfântul Anton au jurat să-i îngrijească pe ciumați. Cu voia lui Dumnezeu, mâine voi fi la abație ca să-mi ajut frații în această sarcină împovărătoare.

— Domnul să te aibă în paza lui, frate, șopti Pelonne, făcându-și iar cruce.

Béatrice mai văzuse molime în scurta ei viață de până atunci. Variola, răspunzătoare de moartea mamei și a celor trei surori ale ei, de vârstă fragedă. Răia, care îi desfigurase fratele mai mare. Boala era chinul oamenilor, imperfecti și păcătoși cum erau, care nu mai terminau de ispășit păcatul originar. Dar ciurma asta părea cea mai rea dintre toate.

Îi zbură gândul la tatăl ei, meșter cizmar, la cei doi frați și la cumnata ei, care locuiau la oraș, la mai multe leghe* de Ginet. Nu erau la adăpost, ca ea. Dacă ciurma ajunsese în oraș, oare vor ști cum să se păzească? Ar fi vrut să-l întrebe pe călugăr, dar copiii familiei nu vorbeau niciodată fără a fi întrebați.

Văzând că Pépin și Charles picoteau pe masă, fratele Philippe le propuse să se ducă cu toții la culcare. Refuză propunerea lui Pelonne, care voia ca Mayeul și Jesseline să-i cedeze patul.

— Nu schimbați nimic pentru mine, vă rog, am să mă instalez în fața șemineului.

După ce se rugă alături de familie – la Fecioara Maria pentru milă și îndurare, dar și la Sfântul Rochus, marele protector împotriva epidemiilor –, fratele Philippe întinse un covoraș direct pe pământ. Pelonne o trimise pe Béatrice să aducă o blană de oaie.

— Dă-i-o fratelui, îi porunci ea. Noaptea sunt tare reci prin părțile astea.

Călugărul o întâmpină pe copilă și darul ei cu un zâmbet.

— Pari foarte micuță ca să slujești deja, observă el. Câți ani ai?

* În Evul Mediu, o leghe era echivalentul a 10 000 picioare, adică puțin peste 3 kilometri.